

OŘECHOVSKÝ ZPRAVODAJ

č. 1/2015

Jaro v Ořechově na ulici Brněnská

Slovo starosty obce

Vážení spoluobčané,

konečně přišlo dlouho očekávané jaro a tak nám opět začala práce na zahrádkách a kolem domů. Předtím, než Vám sdělím pár informací o tom, jaký čilý stavební ruch s příchodem jara zavládl v naší obci, dovoluji mi krátké ohlédnutí za koncem zimy. Již tradicí se v naší obci stal masopustní průvod masek. Jeho ukončení před obecním úřadem, kde je pochovávána basa Barbora, je hojně navštěvováno a spolu s pohoštěním, které zajišťuje obecní úřad, přispívá k dobré pohodě masek i ostatních příchozích. Chtěl bych poděkovat organizátorům akce a všem maskám za udržování této tradice.

A nyní si přečtete pár řádků o tom, jaké práce již v letošním roce proběhly a jaké nás v následujících dnech čekají. Na ulici Nová byla vybudována asfaltová komunikace včetně podkladu a v současné době se dělají poslední zahradnické úpravy a zatravňování ploch, které byly upraveny podél této nově vybudované komunikace. Také plocha na sběrném dvoře na ulici Ořehovičská, kdysi zpevněná asfaltovým recyklátem, byla již značně opotřebována a proto byla nahrazena asfaltovým povrchem. Byl také vyčleněn prostor pro budoucí halu, která by zde měla vzniknout pro uskladnění veškeré techniky na údržbu zeleně v obci.

Na konci ulice Jeřábkova byl vybudován nový chodník ze zámkové dlažby a tím je ulice finálně upravena. Mnozí z Vás se jistě budou ptát, proč se nebuduje chodník na ulici Pavlíkova, když bylo již dříve avizováno, že to má být první akce letošního roku. Důvod je prostý a jediný. Byla vypsána dotace na chodníky a obec by samozřejmě chtěla tuto dotaci využít. Chodník na ulici Pavlíkova je dlouhý a bude stát nemalé finanční prostředky. Musíme tedy počkat, pravděpodobně do června, kdy nám bude sděleno, zda dotaci obdržíme, či nikoliv. Vám všem, kteří na této ulici bydlí, však mohu slíbit, že i kdybychom dotaci neobdrželi, chodník bude do zimy realizován.

Dále obec vybuďovala novou komunikaci a chodník na ulici Syrovická kolem budovy Rezidence pro seniory. Doufám, že firma, která tuto budovu staví, splní svůj slib a do konce května bude stavba zkolaudována. Dne 25. dubna 2015 od 14 hodin se zde bude konat Den otevřených dveří, kde bude všem příchozím umožněna prohlídka dvou obecních bytů.

A které stavební akce bychom mohli zvládnout v letošním roce?

Mimo již zmiňovaného chodníku na ulici Pavlíkova je to úprava prostranství před pohostinstvím u Fasurů a v návaznosti s tím vyřešení výjezdu z Uličky. V těchto místech dojde k úpravě provozu na jednosměrný. Výjezd z Uličky se posune směrem nahoru tak, aby byla zajištěna bezpečnost silničního provozu. V tomto prostoru budou také vybudována nová parkovací stání a upraven prostor pro kontejnery na tříděný odpad. Komunikace dostane nový asfaltový povrch a parkovací stání budou vybudována ze zámkové dlažby. Jak bude celé prostranství po rekonstrukci vypadat, si můžete prohlédnout na plánu, který naleznete na straně 4.

Další větší akcí, která se projekčně připravuje, je vybudování nové komunikace z ulice Komenského k mateřské školce. V současné době se využívá stavební povolení. Já však pevně věřím, že do konce letních měsíců se nám podaří veškeré podklady zajistit a celá akce bude do zimy dokončena. Vybudováním této komunikace se vyřeší nebezpečný provoz na ulici Pláně. Tato část by se měla v budoucnu opravit a z ulice Jeřábkova úplně uzavřít.

Po celkových úpravách obecního úřadu nám zbývá provést na této budově pouze venkovní fasáda. Mým přáním je dát budově historický vzhled, jaký měla před sto lety při svém postavení. Po dokončení fasády bude rekonstrukce obecního úřadu dokončena a v příštím roce bychom mohli začít s opravou nemovitosti na ulici Ořechovičská 1 (hasička).

Další z akcí, kterou snad zvládneme, je výkup domu na ulici Tikovická č. o. 4 a jeho následné zbourání. S majitelem již bylo jednáno a ten s prodejem souhlasí. Obec nechala zpracovat znalecký posudek na cenu předmětné nemovitosti a nyní je na zastupitelích obce, zda výkup odsouhlasí. Demolice by pak mohla proběhnout v letních měsících roku 2015. Zbouráním domu se výrazně zlepší bezpečné vyjíždění z ulice Tikovická na hlavní komunikaci.

Firma Kavyl, spol. s r. o., která vyhrála výběrové řízení na revitalizaci ÚSES v katastrálním území Ořechov, začala zakázku realizovat. Celková výměra navrhovaných prvků je 9,2 ha a celková délka zakládáných liniových prvků ÚSES je 1 640 metrů. Má být vysazeno 33 206 kusů stromových sazenic o výšce 60 centimetrů a 126 kusů stromových odrostků o výšce 180 centimetrů. Dále bude vysazeno 7 210 kusů keřů. Je to zřejmě jedna z největších akcí výsadby zeleně mimo les v historii naší obce. Její dokončení má proběhnout koncem května tohoto roku. Obec by měla dále pokračovat ve výsadbě dalších liniových prvků zeleně tak, jak bylo navrženo v rámci komplexních pozemkových úprav. Tímto zajistíme pro budoucnost krajinu nejen krásnou, ale i trvale udržitelnou pro příští generace lidí a živočichů. Také proto bych chtěl navrhnout zastupitelům vybudování nových rybníků na dolinách v Tikovicích. Rybníky zde po staletí byly a teprve necitlivým zregulováním potoka Lejtny a odvodněním přilehlých pozemků byly zlikvidovány. Na podzim by měly být vypsány dotační tituly na zadržení vody v krajině a do této doby bych rád celý projekt připravil.

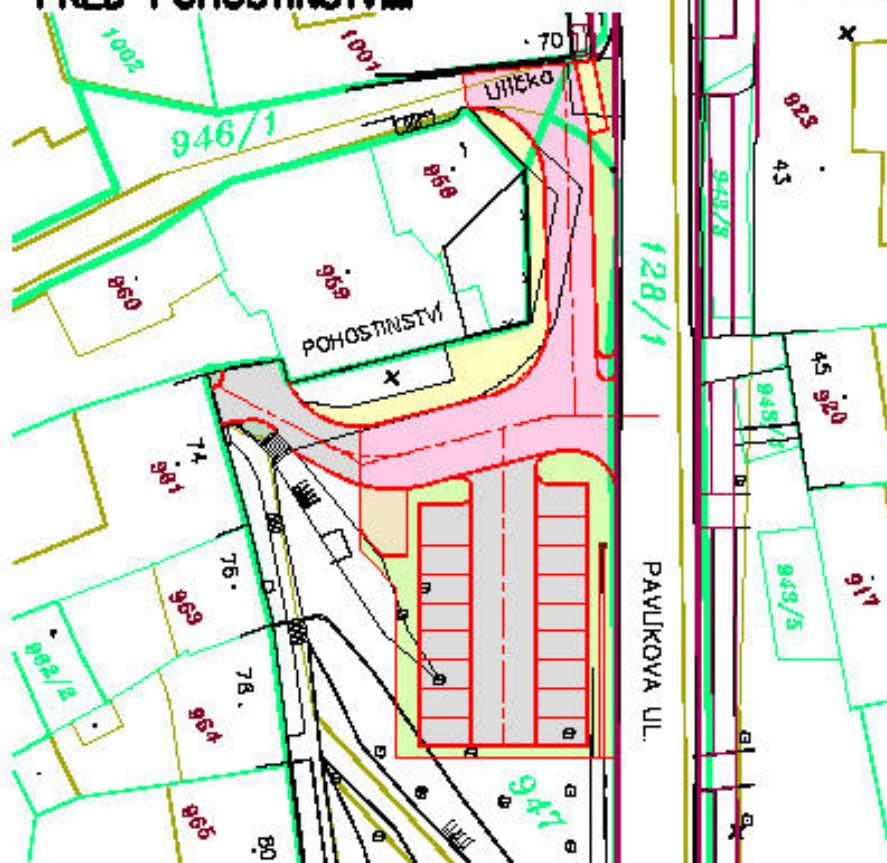
V letošním roce si připomínáme 600 let od upálení mistra Jana Husa. I v katastru naší obce máme takzvaný Husův kámen, který byl zbudován v roce 1915. Tento kámen se nachází za naší obcí, po pravé straně silnice směrem na Nebovidy. V letošním roce nechala obec kámen očistit a byly také odstraněny keře v jeho blízkém okolí.

Tak, jako každý rok, proběhne i letos 25. dubna 2015 v 10,30 hodin pietní vzpomínka na pohřebišti Rudé armády. Letos, o to slavnostnější, že si připomínáme již 70. výročí ukončení II. světové války. Obec k tomuto výročí vydala brožuru s názvem Ořechov 1945, která je Vám doručena současně s Ořechovským zpravodajem.

Přeji Vám všem krásné a pohodové jarní dny.

Josef Brabec

ZPEVNĚNÉ PLOCHY A PARKOVIŠTĚ PŘED POHOSTINSTVÍM

	KOMUNIKACE
ASFALTOVÝ BETON
	ZVÝŠENÁ PLOCHA NAJEZDOVÉHO OBLUKU
ŽULOVÁ KOSTKA 10/10/10
	CHODNÍK
	BET. ZÁMKOVÁ DLAŽBA TL. 80 MM
	PARKOVIŠTĚ A VJEZD
BET. ZÁMKOVÁ DLAŽBA TL. 80 MM
	PLOCHA PŘD KONTEJNERY
BET. ZÁMKOVÁ DLAŽBA TL. 80 MM
	PLOCHA
KAMENNÝ KÁČEK
	ZATRAVNĚNÁ PLOCHA

	NAVRŽENÝ STAV
	STÁVAJÍCÍ STAV
	KATASTRÁLNÍ HRANICE
DOTČENÝCH PARCEL
	KATASTRÁLNÍ HRANICE
	KATASTRÁLNÍ HRANICE

Komunikace na ulici Nová

Úpravy na prostranství sběrného dvora

Husův kámen

Vynášení Moreny s vítáním jara na Štikovci

SOUTĚŽ O NEJKRÁSNEJŠÍ KVĚTINOVOU VÝZDOBU

Obec Ořechov i tento rok vyhlašuje soutěž o nejkrásnější květinovou výzdobu rodinných domů, která bude v naší obci probíhat v letních měsících roku 2015.

Soutěžit se bude ve třech kategoriích: - nejkrásnější výzdoba oken a vstupů do domu
- nejkrásnější výzdoba balkonů a lodžii
- nejkrásnější výzdoba předzahrádek

K vyhodnocení této soutěže bude ustanovena komise, která vybere vždy jednu nejhezčí realizaci z každé kategorie. Pro vítěze nejkrásnější výzdoby z každé kategorie bude připravena odměna ve formě zahradnického balíčku v hodnotě 1000 korun a fotografie budou zveřejněny v Ořechovském zpravodaji.

Přejeme Vám hodně zdaru při zahradničení.

Pozvánka

Obec Ořechov si Vás dovoluje pozvat na pietní vzpomínku u příležitosti 70. výročí ukončení druhé světové války a osvobození Ořechova. Vzpomínka se bude konat **v sobotu dne 25. dubna 2015 v 10,30 hodin** na pohřebišti Rudé armády v Ořechově za přítomnosti vojenských historických jednotek. Bojové ukázky budou v Army parku probíhat ve 13,00 a v 15,30 hodin.

Obec Ořechov ve spolupráci s panem Mgr. Jiřím Poledňou pořádá v neděli dne **26. dubna 2015 v 16,00 hodin** v obecním sále Kulturního centra Ořechov besedu k **70. výročí osvobození Ořechova**. Součástí besedy bude promítání filmu Jana Křivého **Duben 1945 Ořechov**, který byl vyznamenán na celostátní přehlídce krátkých filmů v Praze. Všichni jste srdečně zváni.

Obec Ořechov si Vás dovoluje pozvat na **prohlídku obecních bytů v nově vzniklé budově Rezidence pro seniory na ulici Syrovická**, která se koná **25. dubna 2015 od 14,00 hodin**.

Historická fotografie

Před školou v roce 1950. Stály tam (zleva) domy č. 16 a č. 153 a dřevěná holírna. Holírna byla brzy potom odstraněná, stejně jako oba tyto domy

Srdečné blahopřání našim jubilantům

V měsících lednu až březnu 2015 oslavili významné životní jubileum:

70

Petr Remuta, Tolarova 20
Milan Vaněk, Ořechovičská 19
Květoslava Frantová, Kout 3
Zdenka Dvořáková, Pláně 13

80

Marie Drápalová, Pavlíkova 8
Blažena Cetlová, Tikovická 54
Valburga Smržová, Svadilov 45
Julius Kroll, Na Kopci 1
Marie Kašparovská, Tikovická 31

90

Věra Švihálková, Brněnská 14

Obec Ořechov přeje našim milým spoluobčanům hlavně pevné zdraví, štěstí a spokojenost.

Informace obecního úřadu

Evidence obyvatel - statistika

Obec Ořechov má k 31. 12. 2014 celkový počet 2598 obyvatel, včetně 35 cizinců přihlášených v Ořechově k trvalému pobytu.

V roce 2014 se do Ořechova

- přistěhovalo 84 osob, z toho 40 mužů a 44 žen
- narodilo se 36 osob, z toho 18 chlapců a 18 dívek
- zemřelo 18 osob, z toho 10 mužů a 8 žen

Pro porovnání uvádíme počet obyvatel v obci Ořechov v předchozích letech:

k 1. 1. 2010: 2402 obyvatel, k 1. 1. 2011: 2451 obyvatel, k 1. 1. 2012: 2463 obyvatel,
k 1. 1. 2013: 2501 obyvatel, k 1. 1. 2014: 2517 obyvatel.

Nejčastější jméno je v Ořechově Jiří 77 krát a Marie 76 krát
Nejčastější příjmení je Šmíd 27 krát a Šmídová 30 krát
Průměrný věk občanů Ořechova je 41 let.

Pro zajímavost tabulka s počtem občanů v určitém věku:

věk	počet žen	počet mužů
94	3	0
93	3	1
92	1	1
91	1	1
90	3	3
80	8	9
70	20	18
60	12	11
50	19	17
40	22	34
30	12	14
20	18	9
10	15	11
1	20	16

Obec Ořechov pravidelně zveřejňuje na webových stránkách obce na úvodní stránce v rubrice aktuality nejdůležitější zprávy, včetně hlášení místního rozhlasu.

Nově je na stránkách obce umístěn takzvaný rozklikávací rozpočet obce:
<http://orechov2.imunis.cz/Rr>

Různé

Sdělení z rozhodnutí přestupkové komise Městského úřadu Šlapanice

Z přestupku poškození obecního auta na parkovišti před Obecním úřadem Ořechov v říjnu 2014 byl jako možný podezřelý dle kamerového záznamu na policii nahlášen a obviněn občan Ferdinand Krečmer. Příklad řešila přestupková komise Městského úřadu Šlapanice. Šetření zastavila s výrokem, že obviněný skutek nespáchal. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 3. ledna 2015.

Tříkrálová sbírka

V sobotu **10. ledna 2015** se v Ořechově uskutečnila tradiční Tříkrálová sbírka, kterou byla od našich občanů vybrána rekordní částka **87 721 korun**.

Všem dárcům patří velký dík.

Celorepublikově bylo Tříkrálovou sbírkou včetně Tříkrálového koncertu vybráno celkem **89 350 048** korun.

Na území Oblastní Charity Rajhrad bylo vybráno celkem **3 173 958** korun.

Vážení koledníci, vážení koordinátoři a vedoucí skupin, vážení účastníci Tříkrálové sbírky a dárci,

po poděkování generálního ředitele Charity ČR Mgr. Lukáše Curyla a ředitele Diecézní charity Brno Mgr. et Ing. Oldřicha Haičmana dovoluji prosím i mně - jménem celé Oblastní charity Rajhrad - srdečně a upřímně poděkovat a pogratulovat Vám všem.

Proč gratulovat?

Jakkoliv význam Tříkrálové sbírky zdaleka nespočívá pouze ve shromažďování finančních prostředků pro potřebné, přesto opět mimořádná výše vybrané částky - **3. 173 958 Kč**, vypovídá o mnohém:

Vypovídá mimo jiného o štědrosti, sounáležitosti s trpícími, o lidské empatii, tedy o hodnotách, které činí člověka člověkem.

Vypovídá i o regionálních rozdílnostech v rámci celé České republiky a je nesmírně potěšitelné, že moravské kraje spolu s východními a jižními Čechy stojí v popředí.

A právě Vaší zásluhou jsou na prvním místě v jihomoravském kraji obce, které se nacházejí v modřickém a rosickém děkanátu, tedy spadající pod Oblastní charitu Rajhrad.

Celého průběhu a výsledků Tříkrálové sbírky 2015 si nesmírně vážíme a jsou pro nás velkým závazkem. Vnímáme především na dnešní dobu nebývalou velkou důvěru dárců a koledníků v poslání a činnost charitních služeb, které jsou právě i díky Vám poskytovány všem potřebným. Tento fakt je pro nás a veškerou naši další práci velmi motivující - především k tomu, abychom se ještě více a lépe snažili naplňovat to, k čemu se v námi poskytovaných službách vůči našim klientům i veřejnosti zavazujeme.

Ještě jednou: srdečný dík Vám všem.

Ing. Jaromír Bílý,
ředitel Oblastní charity Rajhrad

V Rajhradě dne 5.2.2015

Informace o recyklování odpadů

Elektronovela zákona o odpadech ulehčí život spotřebitelům

Takzvaná elektronovela zákona o odpadech, která zavádí v České republice do praxe nové požadavky evropské směrnice, začala platit od 1. října 2014. Některá její ustanovení nabyla účinnosti ihned, jiná během roku 2015. Poslední změny vstoupí v platnost až v roce 2018.

Novela vychází ze Směrnice 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních, která mimo jiné nařizuje členským státům, aby - na základě uplatnění zásady rozšířené odpovědnosti výrobce – dosáhly stanovené minimální úrovně sběru vypočítané z průměrného množství elektrozařízení uvedených na trh za předcházející tři roky. V roce 2016 to má být 40%, v roce 2021 už 65%.

Pro splnění tohoto cíle plánuje Ministerstvo životního prostředí, prostřednictvím návrhu Plánu odpadového hospodářství ČR pro roky 2015-2024, meziročně navyšovat zpětný odběr a oddělený sběr o 5%. Stávající úroveň sběru se pohybuje na úrovni 30%.

Nové povinnosti

V novele je s platností od 1. 10. 2014 uzákoněna například povinnost prodejců elektra s prodejní plochou větší než 400 m² zdarma odebírat a předávat k recyklaci všechny malé spotřebiče bez nutnosti zakoupit nové zboží.

Nikdo jiný než zpracovatel, prodejce nebo provozovatel sběrného dvora či jiného místo zpětného odběru, už také nesmí přijímat elektrozařízení a elektroodpady. Výkupny kovů, ale i sběrné dvory, pokud nemají smlouvu s výrobcem nebo s provozovatelem kolektivního systému, tedy musejí tyto věci odmítnout. S tím souvisí také ta část novely, podle které vyjma zpracovatele nesmí nikdo elektrozařízení nebo elektroodpad jakkoliv upravovat, využívat nebo odstraňovat.

I při prodeji elektra přes internet je nyní povinné informovat o způsobu zajištění jeho zpětného odběru, sběrná místa musejí být povinně zřízena ve všech obcích a městských částech s více než 2000 obyvateli.

Další ustanovení elektronovely se týkají nových povinností výrobců a jimi zřízených kolektivních systémů. Od 1. ledna 2015 musejí například vést evidenci toku zpětně odebraných spotřebičů z míst zpětného odběru až po zpracovatele.

S platností od 1. června roku 2015 má také vzniknout jednotný registr míst zpětného odběru za účelem sdílení informací pro spotřebitele o možnosti odevzdat elektrozařízení. Údaje do něj budou poskytovat prostřednictvím dálkového přístupu všichni výrobci a provozovatelé míst zpětného odběru. Tento registr tak bude jediným a jednotným zdrojem pro občany, pokud budou hledat, kde mají odevzdat své spotřebiče a nemusejí informace vyhledávat na webových stránkách jednotlivých systémů (www.mzp.cz).

Novela mění také rozdělení jednotlivých druhů spotřebičů do skupin. Ze stávajících deseti se stane pouze šest. Změna ale vstoupí v platnost až k 15. 8. 2018 a bude mít dopady především na výrobce a zpracovatele.

NEHLEDEJTE

v tom žádnou vědu!

Najděte ve svém okolí červený kontejner,
tam můžete odložit vysloužilé drobné
elektrospotřebiče!

ELEKTROWIN a.s.
Míšejská 300/60, 140 00 Praha 4, tel.: 241 091 835
e-mail: info@elektrowin.cz, www.elektrowin.cz

BIOLOGICKÝ ODPAD

Váš BIODPAD bude zpracován na kompost, který je využíván v zemědělství, zejména pro půdu určenou pro pěstování potravinářských obilovin.

Biologický odpad, tak jako doposud, můžete odkládat na odpadovém dveře, Orechovičská 1. Následně bude tento odpad odvezen ke zpracování na kompostárnu soukromého zemědělce z Tetčic. Žádáme Vás tímto, abyste do biologického odpadu dávali jen odpad, který tam patří – viz níže.

CO PATŘÍ DO BIODPADU??

- rostlinný odpad ze zahrad – listí, tráva, plevel, zbytky rostlin
- zbytky ovoce a zeleniny
- spadané ovoce ze zahrad
- čajové sáčky
- kávová sedlina
- dřevní štěrka
- kousky větviček, keřů i stromů - posekané, nastříhané, pořezané, nebo zpracované štěpkovačem
- hlína z květináčů
- v MALÉM množství – exkrementy nemasožravých zvířat
- popel ze dřeva
- v MALÉM množství – kousky kartonu, nebo použité papírové kapesníčky

CO DO BIODPADU NEPATŘÍ!!

- maso, kosti, uhynulá domácí zvířata
- oleje z potravin, tekuté a silně mastné potraviny
- obaly od potravin (sklo, plasty, plechovky)
- zbytky jídel
- exkrementy masožravých zvířat (včetně psích)
- sklo, kovy, umělé hmoty, textilie
- obsah sáčků vysavačů
- popel z uhlí a briket
- barevné časopisy
- smetky ze silnic
- oleje, baterie, zbytky barev a laků
- léky, pleny, igelity

**ZÁSADNĚ NEVHODNÉ KE KOMPOSTOVÁNÍ JE VŠE,
CO VADÍ PROCESU TLENÍ!!**

Základní škola a Mateřská škola Ořechov, okr. Brno – venkov, příspěvková organizace

Ve škole po škole ...

ZumbaAtomic

ZumbaAtomic, jinak Zumba pro děti, je taneční kroužek, ve kterém se děti naučí základům latinsko - amerických a kubánských tanců. Jednotlivé lekce jsou sestaveny tak, že mezi výukou tanců jsou zařazeny různé hry. Děti tím získávají pocit, že se neustále baví. Na ořechovské škole běží ZumbaAtomic již čtvrtým rokem. V tomto školním roce pro děti z mateřské školy ve věku od 3 do 6 let, v základní škole dvě skupiny pro 1. - 3. ročník a pro 4. - 9. ročník.

Každoročně se děti z ořechovské školy zúčastňují přehlídky tanečních souborů Let`s dance v Ivančicích. V Ořechově je opět můžete vidět v červnu na akci pořádané vedením školy Roztančená škola. Letos v květnu se poprvé zúčastní taneční soutěže Hýbeme se na školách. Držte palce!

Tereza Bystričanová

D – klub

Začátkem školního roku 2011/2012 na naší základní škole vznikl D-klub. Proč jsme vybrali název D-klub? Je odvozen od názvů dyslexie, dysgrafie a dysortografie, což jsou specifické poruchy učení, které se projevují v obtížnějším osvojování dovedností potřebných ke čtení, psaní a správnému používání pravopisu. Tyto poruchy nesouvisejí s celkovým nadáním dítěte, v jiných oblastech může mít nadprůměrné výsledky.

D-klub navštěvují nejen děti, kterým v Pedagogicko - psychologické poradně diagnostikují některou ze zmiňovaných poruch učení, ale také žáci vyžadující zvláštní péči ve výuce českého jazyka. Jsou zde i žáci, kteří si učivo chtějí procvičit, popř. doplnit.

Žáci jsou rozděleni do dvou malých skupinek – 2.+ 3.ročník a 4.+ 5.ročník. Žáci 6. ročníku jsou také vítáni.

Při práci se žáky D-klubu se zaměřuji na rozvoj schopností potřebných ke zvládnutí čtení, psaní a pravopisu, na rozvoj zrakové a sluchové percepce a diferenciaci, na koncentraci záměrné pozornosti a paměti. U dětí s dysgrafií se vhodnými metodami snažíme zkvalitnit úroveň jemné motoriky a grafomotoriky, koordinaci oko-ruka.

Vhodnými postupy pracujeme na zlepšování techniky čtení, porozumění čtenému, orientace v textu, reprodukce textu (pomocí návodných otázek, samostatně), vypracování úkolů souvisejících s textem. Důležitou součástí činnosti D-klubu je procvičování a upevňování znalosti pravopisných jevů (měkké a tvrdé slabiky, spodoba znělosti, vyjmenovaná slova, pravopis koncovek podstatných a přídavných jmen, shoda přísudku s podmětem, stavba slova ad.) Jsou využívány prvky činnostního učení, práce na interaktivní tabuli, PC programy na notebooku apod.

Zde Vám nabízíme názory několika žáků na práci v D-klubu:

E.: Já mám ráda D-klub, protože se tam hodně naučím a baví mě to. Máme tam hodnou paní učitelku, která nám to všechno vysvětlí, když něco nechápem. Chodíme na interaktivku a je to zábava.

M.: Hodně mě baví, protože je tam sranda a hodně se naučím.

M.: V D-klubu je to super. Je to doučování českého jazyka. A užijeme si tam spoustu zábavy. Někdy pracujeme na notebookech.

A.: Dobré procvičení Čj. i na počítači.

L.: Je to tam super. Nemám nic proti D-klubu. Chodíme na interaktivku a na počítače, prostě super.

Rádi mezi sebou přivítáme nové spolužáky. Neostýchejte se a přijďte se na nás podívat. D-klub máme každý čtvrtek od 13 do 15 hodin.

Mgr. Karin Soukalová

Sportovní kroužky na ZŠ Ořechov

Stejně jako v minulosti i letos pracují na naší škole kroužky věnující se různým sportovním a pohybovým aktivitám.

Nejstarším z nich je **kroužek basketbalu**, který zde nepřetržitě působí již 21 roků. V tomto školním roce má dvě skupiny – družstvo dívek a družstvo hochů od páté do deváté třídy. Vzhledem k zájmu žáků z 1. stupně ZŠ navíc od dubna, případně září 2015, plánujeme otevřít i skupinu mladších dívek.

Cílem kroužku je vést děti k pravidelné pohybové aktivitě, a to od rekreační až po soutěžní úroveň. Naše škola patří v tomto fyzicky i herně náročném sportu mezi tři historicky nejlepší školy okresu, přičemž v chlapeckých kategoriích je nejúspěšnější vůbec. Tuto skutečnost potvrdila i nedávným 3. místem v okresním finále starších žáků a 4. místem v téže soutěži starších žáků.

Družstvo starších žáků – 3. místo v OF 2015

Také **kroužek lehké atletiky** existuje na škole s kratšími přestávkami již od poloviny devadesátých let. V současnosti zde trénují děti od třetí do páté třídy se záměrem zvyšovat svoji obratnost i fyzickou zdatnost a převážně hravou formou zvládat základy atletických disciplín.

Činnost kroužku vrcholí vždy začátkem června, kdy se zájemci zúčastní okrskového kola atletického trojboje. To se již druhým rokem bude konat na školním hřišti ZŠ Ořechov.

Podobně jako basketbal jsou i atletické výkony chloubou školního sportu. Vždyť naši zástupci dokázali zvítězit ve všech atletických soutěžích, které se na okrese konají, medailová umístění získali v krajských kolech, obsadili druhé a třetí místo v ČR v kategorii vesnických škol v Poháru rozhlasu a mnohé školní rekordy mají republikovou úroveň.

Kroužek halového fotbalu zahájil svoji práci v letošním školním roce za účasti žáků třetího až osmého ročníku. Hlavním smyslem jeho činnosti zatím není dosažení soutěžní úrovně, ale zlepšování fyzické kondice, radost z pohybu a zábava.

PhDr. Vojtěch Sojka

Přírodovědný kroužek

Každé úterý v pravý čas,
přírodovědný kroužek se sejde
zas.

Hrajeme hry a soutěžíme,
občas i něco ulovíme.

Všechny děti pospolu,
zasednou si ke stolu.

Lupa, smýkačka i brýle hmyzí,
všechny záhady náhle mizí.

A mikroskop? To je pecka!
Zaujme snad všechna děcka.

Mgr. Jana Pecenová

FLORBAL

Na ZŠ Ořechov funguje již druhým rokem kroužek florbalu.

Žáci 1. stupně mají kroužek vždy v pondělí od 13:45-15:30 hod. pod vedením pana učitele Michala Odehnala.

Pro žáky druhého stupně je kroužek ve čtvrtek od 15:00-16:00 hod. pod vedením pana učitele Ladislava Urbánka.

V rámci kroužku připravujeme žáky na znalost pravidel, techniky hry, správné vnímání herních situací, nácvik různých částí hry, hráčský um, práci s florbalkou a mnoho dalšího. Jedná se o sport, který ač poměrně mladý, má velmi širokou základnu vyznavačů. Je to dáno poměrně nízkou náročností výbavy a podobností s masivnějšími sporty jako je např. hokej. Vznik kroužku je také reakcí na mnoho soutěží, které pořádají různé organizace a školy a na které je potřeba mít připravené a schopné hráče. Navíc své dovednosti mohou žáci uplatnit i při dalším studiu v Brně či při vlastním profesním růstu.

Mgr. Ladislav Urbánek

English for children with Kate aneb ŠKOLA HROU

Kroužky angličtiny jsou pořádány v ZŠ již čtyři roky a v MŠ probíhají třetím rokem. Jednotlivé skupinky s třemi až šesti dětmi byly vytvořeny podle věku dětí a stupně pokročilosti jejich angličtiny. V letošním školním roce navštěvuje 8 kroužků na ZŠ celkově 45 dětí z 1. až 5. tříd. Kroužky se konají od pondělí do čtvrtka ihned po vyučování prvního stupně. V Mateřské škole se učí každé ráno anglicky celkově 28 dětí ze všech čtyř tříd od nejmladších broučků až po nejstarší myšky.

Děti se krok za krokem seznamují s druhým jazykem přirozenou formou her, používáním rozličných hraček, maňásků, zpíváním písniček a učením se básniček. Slovní zásobu si opakují pomocí obrázkové metody, TPR aktivitami a dalšími výtvarnými a hudebními činnostmi. Pro výuku jsou používány učebnice z nakladatelství Oxford University Press, Helbling Languages, ELI a Infoa. Úkoly v jednotlivých knihách jsou velmi pěkně uzpůsobeny věku a potřebám dětí. V MŠ děti hlavně vybarvují, spojují, vyhledávají rozdíly a dokreslují obrázky. Děti na ZŠ dále hrají scénky, simulují rozhovory a od třetí třídy používají i psanou formu angličtiny, tj. dopisují chybějící slova, luští křížovky a osmisměrky.

Hlavní důraz je po celou dobu kladen na konverzaci, rozšiřování a upevňování slovní zásoby a používání každodenní angličtiny. Vzhledem k malému počtu žáků ve skupinkách je možný individuální přístup ke všem dětem.

Na příští školní rok 2015-16 jsou plánovány tři úrovně kroužků v MŠ a v ZŠ budou kroužky pro budoucí prvňáčky a žáky druhých tříd.

Už teď se na všechny moc těším!

Mgr. Kateřina Nováková
lektorka kroužků angličtiny
www.jazyky-kano.cz

Děti na kroužku angličtiny

Včelařský kroužek při ZŠ a MŠ Ořechov

Včelařský kroužek při ZŠ a MŠ Ořechov pracuje již šestým rokem a z řad dětí i rodičů je o něj velký zájem. Cílem kroužku je vzbudit v dětech vztah a lásku ke včelaření a zvýšit zájem o krajinu v nejbližším okolí. V dnešní době navštěvuje kroužek sedm dětí ve věku od 7 let do 14 let. Převážná většina z nich kroužek navštěvuje již několikátým rokem. Děti se společně s tatínky nebo dědečky věnují chovu včel i doma.

Stejně jako minulý rok jsme i letos podali žádost o dotace z Jihomoravského kraje v rámci dotačního programu Podpora včelařství. Z finančních prostředků poskytnutých Jihomoravským krajem jsme v roce 2014 zakoupili elektrický děrovač rámků, přířezy a ochranné pomůcky pro děti a vedoucí. Pořídili jsme také model včely, který je názornou pomůckou při výuce anatomie včely. Dokoupili jsme i literaturu a mikroskop, který umí přenášet připravené preparáty do digitální podoby. Letos máme v plánu dokoupit vyvíječ páry na vytavování vosku z rámků a odbornou literaturu.

Připravujeme se na účast v soutěži Zlatá včela, která se letos koná 25. dubna v Brně.

Mgr. Marie Kudelová

Mluvím, mluvíš, mluvíme aneb nebojte se logopedů

To, čím se člověk liší od zvířat, je rozum a řeč a o obojí bychom měli od raného věku pečovat. Jak řekl jeden slavný neurolog: „Mozek člověka pracuje podle jízdního řádu z útlého dětství.“ Měli bychom se proto bránit chudosti dnešního vyjadřování a dbát na „jazyk co nejvybroušenější.“ A máme-li mít úspěch, musíme začít už u malých dětí (a samozřejmě zapracovat i sami na sobě).

Správný mluvní vzor a komunikace v rodině je základním faktorem pro rozvoj řeči u dětí. Na rodinu navazuje péče učitelek mateřských škol. Ve většině školek probíhají „logopedické chvilky“ - dechová cvičení, artikulační cvičení, rytmizace, rozvoj fonemického sluchu, atd. Nejinak je tomu i v naší mateřské škole.

Jako učitelka a posléze i logopedka jsem působila v naší školce tři roky. Ve spolupráci s kolegyňkami jsem začala provádět logopedickou diagnostiku a ve školce začal fungovat „kroužek logopedie“ pro děti s nesprávnou výslovností. A i když nyní učím na základní škole, stále se logopedii věnuji, spolupracuji s učitelkami ze školky i školy a nabízím své zkušenosti nejen rodičům školkáčků, ale i rodičům dětí, u nichž přetrvává vada výslovnosti i ve školním věku.

Ráda bych touto cestou apelovala na rodiče, aby včas řešili výslovnost svých dětí, protože včasná logopedická diagnostika a následně nápravná péče zabrání možným potížím při školní práci dítěte.

Mgr. Petra Koubová

Základní umělecká škola v Ořechově

Vážení občané,

školní rok 2014/2015 vstoupil do své druhé poloviny a tak mi dovoluje, abych Vás touto cestou seznámil s předjarním i aktuálním děním v naší Základní umělecké škole Ořechov.

Začátkem měsíce ledna jsme zpřístupnili nové webové stránky. Najdete je na známé adrese www.zusmore.cz. Nový vzhled a rozvržení poslouží k pohodlnému přístupu k praktickým a aktuálním informacím ze života školy. Tímto Vás zveme k jejich návštěvě.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy každoročně vyhláší soutěže žáků ZUŠ, ve kterých se v tříletých periodách prezentují všechny vyučované umělecké obory a naše škola je jejich pravidelným účastníkem i pořadatelem na okresní úrovni. Nejinak tomu bylo i letos.

Soutěžím předcházely společné trojkonzerty žáků ZUŠ Ořechov, ZUŠ Židlochovice a ZUŠ Pohofelice, na kterých se představili žáci hudebního oboru, kteří v rámci školních kol soutěží postoupili do kol okresních. Myšlenka hudební spolupráce uměleckých škol je unikátní a navázala na hudební setkání naší školy a ZUŠ Židlochovice v letech předchozích. Žáci školy muzicírovali na společných koncertech 4. února v domácím prostředí, 10. února v ZUŠ Židlochovice a 12. února v ZUŠ Pohofelice. Děkuji vedení obou škol za velmi vstřícný postoj a podporu těchto hudebně nesoutěžních, ale o to více příjemných setkání našich žáků.

17. února 2015 byla ZUŠ Ořechov-Modřice pořadatelem Okresního kola soutěže žáků základních uměleckých škol České republiky vyhlášené MŠMT ČR pro školní rok 2014/2015 v Sólovém a komorním zpěvu. Soutěž se konala v koncertním sále školy na Benešově 271 za účasti 55 soutěžících ze všech 11 uměleckých škol našeho okresu. Do krajského kola soutěže, které se konalo 18. března, postoupily z prvních míst ve svých kategoriích i naše tři žákyně.

Blahopřejeme žákyním školy k vynikajícímu umístění v krajském kole soutěže žáků v ZUŠ Kyjov a k postupu do ústředního kola, které se koná 17. - 19. 4. 2015 v ZUŠ Turnov. Děkujeme za vzornou reprezentaci školy a přejeme hodně úspěchů!

1. místo s postupem do ústředního kola **Barbora Cveková**

(3. kategorie sólový zpěv)

1. místo s postupem do ústředního kola **Komorní duo ZUŠ Ořechov Michaela**

Kvardová a Natálie Václavová *(4. kategorie komorní zpěv)*

pedagogické vedení MgA. Marta Reichelová

V krajském kole soutěže žáků ZUŠ ve hře na dřevěné dechové nástroje nás 27. března v ZUŠ Vítězslavy Kaprálové v Brně reprezentoval žák Vít Skříčka, pod pedagogickým vedením Pavla Rosendorfa, dipl. spec., v 7. kategorii ve Hře na klarinet, který obdržel Čestné uznání.

Děkuji i našemu Sdružení rodičů a přátel školy za podporu a pomocnou ruku, která nám tradičně pomáhá i při organizaci soutěží.

Z připravovaných akcí Vás velmi rádi zveme v pondělí, dne **27. dubna v 16.30 hodin** do obecního sálu Kulturního centra Ořechov na velmi zajímavý taneční koncert, na kterém vystoupí žáci tanečních oborů ze ZUŠ Ořechov, ZUŠ Klobouky u Brna a ZUŠ Lomnice u Tišnova.

A v modelu přátelské „zuškové“ spolupráce ještě uspořádáme Májovou dechparádu, kde se představí dechové kapely ZUŠ Ořechov, ZUŠ Rosice a ZUŠ Židlochovice. Dechparáda se bude konat opět v sále Kulturního centra Ořechov ve čtvrtek dne **21. května v 18.00 hodin**. Srdečně zveme k návštěvě všechny z Vás, kteří si v podání žáků uměleckých škol rádi poslechnete dechovou hudbu, která má v Ořechově hlubokou tradici. Snažíme se vychovat muzikantské nástupce i v tomto hudebním žánru, který k venkovu v nejlépeším slova smyslu neodmyslitelně patří. Těšíme se na Vaši návštěvu.

Závěrem, prosím, přijměte také letní pozvání do Brna na náměstí Svobody, kde v rámci festivalu Mozartovy děti, na kterém se prezentují špičkové soubory uměleckých škol z jihomoravského kraje, vystoupí v neděli **21. června ve 12.15 hodin** naše klarinetové kvarteto.

S přáním příjemného jarního období děkuje za Vaši pozornost a loučí se

Mgr. Petr Křivánek, ředitel ZUŠ Ořechov.

Kultura

OBECNÍ KNIHOVNA INFORMUJE

Dobrý den,

při ohlednutí zpátky se ještě musíme krátce zastavit u **Závěrečného setkání VU3V**, které se uskutečnilo ve čtvrtek 29. ledna. Do Ořechova se sjelo celkem 130 studentů z Konzultačních středisek z Dačic, Břeclavi, Splytihněvi, Oslavan, Kojetína, Hodonína, Kopřivnice a Tišnova. Všichni byli nadšení nejen bohatým kulturním programem, který jsme pro ně připravili, ale hlavně lidským přístupem nejen zdejších studentů, ale také představitelů obce a jiných zástupců kulturního života. Ořechov mnoho studentů zaujal natolik, že se sem chystají v létě vrátit a projít si jej i okolí ještě jednou. S mnohými středisky jsme navázali dobré vztahy a nepochybujeme o tom, že se s nimi budeme setkávat i mimo VU3V.

Také bych ráda poděkovala manželům Leonardovi a Zdeňce Wallezským, paní Ladě Badinové a paní Olze Lhotecké za krásný večer věnovaný **Velké válce v letech 1914 – 1948 a jejím dopadu na život našich občanů v Tikovicích, Ořechově a Ořechovičkách**. Těšíme se, že se sejdeme u stejné krásného programu, tentokrát věnovanému významnému básníku Vítězslavu Nezvalovi.

Od 23. března do 24. dubna probíhá v Obecní knihovně **Jarní minijarmark**, na kterém vystavuje a prodává nejen Mateřské centrum Ořechov a chráněná dílna v Růžovém sadě, ale také Dobrotety působící při Neonatologickém oddělení FN v Brně, azylový dům Na počátku a několik jednotlivců se šikovněma rukama z Ořechova a okolí.

V pátek 27. března se v knihovně konala již poněkolikáté **Noc s Andersenem**. Stejně jako v jiných knihovnách se i zde sešlo večer padesát malých čtenářů, aby společně strávili noc ve společnosti krásných knih, zajímavých příběhů a úkolů, při nichž se musela prokázat nejen odvaha, ale i důvtip a šikovnost.

Celým večerem nás provázela kniha české autorky Sandry Vebrové Ducháčkovic rodina aneb Strašidla mezi námi. Ducháčkovi se pak stali našimi průvodci a seznamovali nás se světem duchů a strašidel a na nás bylo, abychom prokázali naše znalosti a vědomosti. Na konci – po splnění všech úkolů – se děti setkali s rytířem, který strážil Ducháčkovic poklad. Statečnější s ním bojovali, hudebně nadaní mu zazpívali a ostatní mu zarecitovali básničku. Tím si získali možnost dojít ke staré truhle, která v sobě ukrývala

poklad v podobě omalovánky pro menší a autorských brožur pro větší. Po náročných úkolech jsme spokojeně odpočívali na sedadlech obecního sálu, kde jsme promítali pohádku Tři bratři. Před půlnocí jsme všichni byli s vyčištěnými zoubky ve spacácích.

Doufám, že pro všechny to byl krásný zážitek a moc děkuji všem, kteří se na organizaci podíleli i maminkám a babičkám, které nachystali fantastické jídlo!

Na konci dubna, 28. dubna, pak někteří ořechovští příznivci divadelních múz shlédnou představení *Duch* v Městském divadle v Brně. V průběhu května či června navštíví Ořechov **říčanské divadlo**, aby zde odehrálo divadelní představení *Pohádka*. Další divadelní představení plánujeme na podzim, přičemž všechny informace zveřejníme v místním rozhlase a na webových stránkách obecní knihovny.

V průběhu května bychom rádi navázali na výukový program pro školy s názvem **Tradiční materiály a zapomenutá řemesla** a seznámili se s výrobou vitráží. Ve druhé polovině máje uspořádáme další cestovatelskou přednášku.

S blížícím se jarem Vám všem přeji dobrou náladu, úsměv na rtech a dostatek času na dobrou knihu.

Mgr. Zdeňka Špryncová
knihovnice

MATEŘSKÉ CENTRUM SLUNÍČKO

Hurá! Jaro je tady! Nejvoňavější období v roce přímo bouchá na dveře a všichni už se těší, jak vyběhnou do zahrad, parků a na hřiště, kde si budou užívat probouzející se přírody a hřejivých slunečních paprsků. Těšíme se i my, v našem mateřském centru, ale přitom nezapomínáme ani na naše aktivity.

Spoustu jsme toho už ale zvládli! Za velký úspěch lze považovat zapojení se do vánočního jarmarku. Z utržených peněz jsme našim nejmenším udělaly, kvůli nemocem opožděné, ale přece bohaté Vánoce. Poprvé se uskutečnila burza oblečení pro dospělé. I když počet prodávajících absolutně překonal počty kupujících, nás to nezastaví a zase nějakou takovou akci připravíme. Navštívili jsme i zábavní centrum Wikyland, kde si na své přišli jak děti, tak i dospělí. Pravidlem se v našem mateřském centru stávají i oslavy našich malých členů, tudíž „šampaňské“ teče skoro každý týden proudem☺.

Hledíme ale i do budoucnosti. Dostali jsme nabídku účastnit se velikonočního jarmarku, kterou opět využijeme. Také nás po jarním prodeji čeká příprava letní burzy oblečení pro děti. Slavnostně přivítáme jaro a to procházkou a diskotékou v Orlovně. Tradicí v jarním období je pálení čarodějnic a kuličkíada, už se moc těšíme. Ale bude toho určitě ještě víc.

Pokud byste tedy chtěli rozšířit naše řady a zapojit se do dění, přijďte za námi vždy v pondělí nebo ve středu od 9,00 hodin do budovy Kulturního centra. Informace o nás také získáte na facebookovém profilu MC Sluníčko Ořechov. Moc rády vás všechny uvítáme!

Martina Hrdličková a Markéta Hloušková

KLUB SENIORŮ OŘECHOV

Nově vzniklý Klub seniorů, který je součástí občanského sdružení Klíček si Vás dovoluje srdečně pozvat na jeho pravidelná setkávání.

Máte chuť si popovídat, dozvědět se něco nového, nebo si jen zkrátit dlouhou chvíli??

Přijďte každé první úterý v měsíci v 17.30 hodin do Kulturního centra v Ořechově. Schůzky se konají v prostorách místního mateřského centra. A kdo bude mít zájem, může si za přítomnosti pozvaného lektora a za menší poplatek něco zajímavého vyrobit.

Více informací můžete získat u paní Zuzany Theimerové na telefonním čísle: 731 590 431 nebo na e-mailu: zuzana.theimerova@seznam.cz.

ČESKÝ SVAZ ZAHRÁDKÁŘŮ OŘECHOV

Vážení občané,

Český svaz zahrádkářů a vinaři Ořechov pořádali dne 5. dubna 2015 v sále Orlovný padesátou jubilejní výstavu a ochutnávání vín pěstovaných v naší oblasti. Výstavu provázela cimbálová hudba Broňky Schoříkové se zpěváký Václavem Kovaříkem a Karlem Hegnerem. Celá akce byla opět velmi zdařilá.

Vítězné vzorky:

Bílé víno mladé: Veltlínské zelené – 19,3 – Petr Fridrich, Vranovice

Bílé víno starší: Ryzlink rýnský p. s. 2012 – 19,3 – Josef Bartl, Chrlice

Červené víno mladé: Modrý Portugal kab. – 19,3 – Marek Kukula, Syrovice

Červené víno starší: Dornfelder 2011 – 19,3 – Zdeněk Flodr, Žabčice

Josef Němeček, Josef Urban

Pěstování vinné révy v Ořechově a jeho okolí

Vinná réva je prastará kulturní rostlina. Rozvoj vinařství je u nás podmíněn šířením křesťanství, které potřebovalo víno pro svoje bohoslužebné úkony. A jak tomu bylo u nás, v našich obcích a nejbližším okolí, dovidáme se ze zápisů v knize „Statek sv. Petra v Brně“.

První zmínka o pěstování vinné révy u nás je již z roku 1367, tedy z doby vlády českého krále Karla IV. V roce 1378 byla pak koupena polovice Ořechova a díl Tikovic a je zde také zapsáno, že v roce 1384 měly Tikovice mlýn, lázně a vinohrady.

Další zpráva pochází z roku 1466 a dovidáme se z ní, že vinohrady v této době byly podle užívání jak kapitulní, tak i poddanské, za nejlepší byly pak považovány ony, které byly vysázeny v Hoře ořechovské.

V roce 1536 měla brněnská kapitula vinohrady u Nebovid, Ořechova a Podolí. V Ořechově to byly tratě Nebosádky a ve zprávě se uvádí, že vinohrady také v trati Nová hora, kde se odhadovalo, že se ze sklizně získá půldruhé bečky vína.

Z roku 1605 je zápis, který potvrzuje, že brněnská kapitula koupila polovici Ořechova a poddané z Ořechoviček. Druhý díl Ořechova a polovice Ořechoviček patřily klášteru sv. Anny. V této době bylo obyvatelstvo v našich obcích většinou české národnosti a převážně se zabývalo pěstováním vinné révy.

Válka třicetiletá v roce 1618 znamenala i úplnou zkázu vinařství v našich obcích. Vinohrady byly zničeny.

V roce 1649 prodala kapitula dvůr v Ořechově a s ním i právo prodávat víno. V téže době vzniká v Ořechově druhý dvůr, a to z gruntu Zavadilových, kteřížto ze své pilnosti, jak je zapsáno, vysázeli i vinohrad.

V roce 1737 obdržel Ořechov svou vlastní pečeť se stromem, který je uprostřed a znamená ořech. Tikovice měly ve znaku radlici, hrozen a kosíř. Také Ořechovičky obdržely svoji pečeť, a to se dvěma hrozny a kosířem.

V roce 1743 byl v Ořechově ustanoven první rychtář, kterým se stal Antonín Fasura a jeho pomocníky Bartoň Hodáň a Jan Polcar. Vinařství se v naší obci dařilo v dobách pokojných, hlavně za vlády Karla IV., v období před třicetiletou válkou pak v době osvícenské. Poslední velkou pohromu prožilo u nás, tak jako na celém českém území, ke konci minulého století, kdy vinohrady byly téměř úplně zničeny révokazem. U nás máme také pamětníky lisoven vína, tzv. preshausů. V Ořechovičkách se nejdéle zachoval sklep Matěje Kolka, který stál uprostřed vesnice a byl zbourán v roce 1908, ježto překážel stavbě silnice. Dále měli vinné sklepy s lisovnamy Josef Polcar, František Dvořák, Josef Novák, Xaver Bakeš, Sec Tomáš a Václav Kubíček. V Ořechově byla taková zařízení v domě Jana Fasury a Antonína Ryšavého, v Tikovicích u Františka Talafanta a J. Nepejchala.

Na počátku 20. století, po zkáze vinic révokazem, nebylo mezi našimi občany již žádné chuti k zakládání nových vinic. Vinná réva se vyskytovala jen ojediněle na dobře osluněných místech a v zahradách. Po přechodném období trvajícím asi 30 roků, našli se u nás opět nadšenci, kteří počali propagovat znovuzřízení vinic cestou roubování evropské révy na americké podložky, které byly proti révokazu odolné. Mezi tyto průkopníky patřil u nás hlavně náš občan Stanislav Hladůvka.

V současné době povstalo české vinařství znovu ke své dřívější slávě a na území našeho státu bylo již 25 tisíc hektarů vinic, hlavně na Slovensku a na Jižní Moravě.

Třebaže poloha naší obce nemá již plně a každoročně vhodné podmínky pro pěstování vinné révy, prokazuje se nám z dějinného vývoje, že naši předkové docilovali ve vinařství velmi dobrých výsledků.

Vína vyrobená z našich hroznů jsou oproti vínům slovenským a jihomoravským tvrdší, tato jejich vlastnost dodává jim zvláštnost, která je v dnešní době velmi oceňována a kdo je ochutná, rád se k nim opět vrací.

Věříme, že i současná generace ořechovských vinařů bude pokračovat v tradici pěstování vína v Ořechově.

Český svaz zahrádkářů Ořechov

Dubnové jaro r. 1945

Uplynulo již neuvěřitelných 70 let od dubnových událostí v naší obci a následně také od konce doposud nejhorší války v dějinách lidstva.

Každým jarem začíná nový život, sluneční paprsky začínají hrát a nastává nejkrásnější období v roce.

Roku 1945 ale tmavé mraky zakryly slunce a příroda a vše živé strnulo, když do vesnic nevstoupilo jaro, ale válka. Bylo to nejtragičtější jaro v historii našich obcí. Do těchto dnů se vracíme ve vzpomínkách a vyprávěních těch, kteří válku sami prožili. Postupně ale těchto pamětníků ubývá...

V r. 2010 vydala Obec Ořechov vzpomínky ořechovských občanů - pamětníků války pod názvem *Válečná léta 1939–1945*, kde je popsán průběh válečných dní v obci. Připomeňme si z nich to nejpodstatnější v chronologickém sledu.

Od 10. dubna se fronta k Ořechovu začala rychle přibližovat. Občané za tmy z vyvýšených míst pozorovali postup fronty podle záblesků střelby. Každý doufal, že se fronta rychle přežene i přes naše vesnice. Bohužel se tak nestalo.

Na jižní Moravě bojovala vojska II. ukrajinského frontu Maršála Rodiona Jakovleviče Malinovského (1898–1967) proti německé armádě vedené Maršálem Ferdinandem Schörnerem (1892–1973). II. ukrajinský front měl 350 000 vojáků, 246 tanků, 6160 děl a raketometů a 637 letadel, zatímco armáda Maršála Schörnera měla 400 000 vojáků, 120 tanků, 215 děl a 150 letadel. V bitvě o Brno bojovala vojska I. gardové jezdecko-mechanizované skupiny, které velel Generál poručík Issa Alexandrovič Plijev, a vojska německé armády vedl Otto Wohler. V ořechovském prostoru bojovala na německé straně 21. tanková divize, část 16. tankové divize a 21. policejní pluk SS. Boje v Ořechově byly součástí Bratislavsko-brněnské operace. Bratislava byla osvobozena 4. dubna a Brno dva dny poté, co Ořechov, 26. dubna.

Válečná vřava začala ve středu 18. dubna kolem 10. hodiny dopoledne. Na obec dopadaly první dělostřelecké granáty. Lidé se okamžitě ukryli ve sklepích. Brali si s sebou jen nejnnutnější věci, protože věřili, že se brzy do svých domovů vrátí. Nejvíce občanů se ukrylo ve sklepě v ořechovičské fabrice. Během týdne se v tomto sklepě tísnilo až 1000 osob. 21. dubna 1945 se zde manželům Pleškovým narodila dcera Olga. Ve farském sklepě v Tikovicích bylo ukryto asi 100 lidí. V posledních dnech bojů začali němečtí vojáci naše občany ze sklepů vyhánět, aby si našli úkryt sami pro sebe. Někteří ruští vojáci si zachránili život před Němci tím, že se ve vesnici schovali. Dva vojáky ukrývala celý týden na půdě na ulici Kyselkova paní Marie Párová a jednoho na stejné ulici pan Karel Chramosta. Dva vojáci našli úkryt u Sekaninů na ulici Sokolská a jeden voják se schoval pod věnci na hřbitově.

Boje trvaly celý týden a měly Rudé armádě otevřít a umožnit cestu na Brno. Po předchozí dělostřelecké a raketové přípravě svedly kozácké jednotky 10. gardové divize v tomto ořečovském prostoru svůj vůbec poslední útok v dějinách válek a 24. dubna se jim podařilo překonat odpor Němců směrem na Tikovice. Německé armádě hrozilo obklíčení a začala ustupovat po silnici přes Nebovidy směrem na Brno. Ořechov se tedy dočkal osvobození na svátek sv. Jiřího, 24. dubna, kolem páté hodiny odpoledne.

Následky týdenního válečného běsnění byly nedozírné. Děsivý byl pohled na padlé vojáky, mrtvé koně ruských kozáků, domácí zvířectvo, vyhořelé domy i na zničenou bojovou techniku. Padlí vojáci byli pohřbeni do společných hrobů v prostoru na ulici Syrovická, kde tehdy stávala škola, a u hřbitova v Tikovicích. Úplně bylo zničeno 234 domů, kostel, škola, sokolovna, orlovna i obecní domy. Z vojenské techniky bylo v celém katastru zničeno 34 tanků a 2 letadla. 23 ořečovských občanů zaplatilo válečné běsnění životem. Ve sdělovacích prostředcích byl Ořechov označen termínem „malý Stalingrad“.

V květnu 1945 přijela do našich vesnic vládní delegace vedená ministerským předsedou Zdeňkem Fierlingerem. Projížděla vesnicemi, aby se přesvědčila o ničivých následcích války. Vláda pak na obnovu zničené obce přidělila finance. Po válce se z našich obcí vystěhovalo celkem 823 občanů. 267 občanů si našlo nový domov v Modřicích, 238 občanů v Želešicích, 116 v Moravanech, další v Brně a v pohraničí. Přestěhovali se většinou do domů, které se uvolnily po odsunutém německém obyvatelstvu.

Od dubna 1945 do února 1946 zůstala v obci ruská posádka. Na ořečovském návrší bylo vybudováno vojenské pohřebiště, na kterém je pohřbeno 1469 vojáků a důstojníků Rudé armády. Po válce bylo často navštěvováno pozůstalými padlých vojáků. V r. 1965 jej navštívil generál Plijev se svými štábními důstojníky. Generál uvedl, že v Ořechově byly svedeny poslední, ale nejtěžší boje, při kterých padlo mnoho jeho vojáků. Proto bylo rozhodnuto, aby zde bylo vybudováno čestné pohřebiště Rudé armády. V r. 1985 sem zavítalo 120 sovětských vojenských veteránů. Doposud na pohřebiště přijely návštěvy např. z asijské části Ruska, od dalekého Uralu, z Moskvy, Ukrajiny, ale i z naší republiky.

Všem budoucím generacím přeji, aby se popsané hrůzy války **nikde** a **nikdy** neopakovaly.

„Nezdvihne již meč národ proti národu, válce se již nebudou učit.“ (Bible)

Mgr. Jiří Poledňa

Sté výročí narozenin

V tomto roce si připomeneme výročí 100 let od narození dvou opravdových osobností historie naší obce.

Dne 9. ledna 1915 se na Tolarově ulici č. 6 narodil **Alois Tolar**. Za II. světové války bojoval v britském královském letectvu jako poručík Československé bombardovací perutě. 3. března 1942 jeho letoun Wellington KX-Y-Z1076 byl při náletu nedaleko

Paříže sestřelen. Je pohřben na vojenském pohřebišti v Grelimoise nedaleko Paříže. Na jeho rodném domě je pamětní deska a jeho jménem je pojmenována ulice Tolarova. Dne 29. 5. 1991 byl rozkazem ministra obrany ČSFR povýšen do hodnosti plukovníka ve výslužbě in memoriam.

Dne 11. července 1915 se narodil **Jan Macíček**. Za II. světové války se mu podařilo uprchnout z Itálie, kam byl Němci totálně nasazen. Na západní frontě byl přidělen jako řidič ke štábu generála Eisenhowera. V Anglii vstoupil do řad Spojenecké armády, se kterou prošel přes Francii až do Berlína. V roce 1995 mu bylo uděleno čestné občanství Ořechova a rozhodnutím Okresní vojenské správy ze dne 4. 5. 1995 byl jmenován do hodnosti poručíka ve výslužbě. Zemřel dne 7. 2. 2000.

Těmto dvěma osobnostem Ořechova, které bojovaly ve II. světové válce, věnujme tichou vzpomínku.

Mgr. Jiří Poledňa

Dubnové dopoledne 1945 **MVDr. Bohumil Pantůček**

Uzounká pěšinka vede
pod kvetoucími třešněmi
ke strýci a tetě,
v domku na konci dědiny

Po stužce okrové hlíny
zelenou travou lemované,
tleskají bosé nožky
jako o závod.

Vzduch,
prohřátý dubnovým sluncem
se chvěje
a všude líbezné ticho,
až z modré oblohy najednou
cosi duní, podivně duní,
stále víc.

Proužky staniolu z nebe padají,
do vlasů padá ten
podivný stříbrný déšť,
zvuk sílí, duní a hřmí
hřmí stále hlasitěji!
až srdce se úzkostí svírá.

Tak hochu přidej, uteč,
zbývá už jen pár kroků,
jen malý kousek,
k domku na konci dědiny,
kde čeká teta,

po čele pohladí Tě
a s úsměvem mléko podá,
mléko a mřížkovou buchtu,
tak spěchej, spěchej!
Jen malý kousek, jen pár kroků...

Zahřmělo! Výbuch roztrhal celý svět
zmizela úzká pěšinka z domova,
na jejím místě, šklebí se
rozervaná jáma,
ďábelský květ s černým okrajem.

Ticho, jen praskot ohně slyšet.
To vzplála na kraji cesty.
kvetoucí třešeň, bílá nevěsta,
ohnivá pochodeň.

Pleskot bosých nožek utichl,
Utichl navždy
a nikdy už neozve se.

A v domku na konci dědiny
čeká teta,
po modré dlažbě stéká mléko
a zoufalé slzy,
v tom domku na konci dědiny,
kam chlapec nikdy, už nikdy nedoběhne!

Poslední svědek?

U kamene na fotografii jsme se zastavili při výletu okrašlovacího spolku do Loděnice a Bohutic. Hned vedle je pole, po kterém kdysi kráčela historie, a zanechala tu hlubokou, dnes už skoro zavátou, stopu. Tady u Jihomoravské Loděnice stanula proti sobě dne 10. 12. 1185 vojska dvou rozhádaných Přemyslovců. Spory o trůn, moc a jiné požitky s tím spojené byly u Přemyslovců velmi oblíbenou rodinnou kratochvílí. V čele české trestné výpravy stál pozdější český král Přemysl Otakar I., tehdy ale jen ještě ve službách svého staršího bratra Bedřicha. V čele Moravanů stál neméně ambiciózní Konrád Ota, právě nástupce Bedřichův. Pranice to musela být převeliká, podle kronikáře Jarlocha „bylo lze bitevní ryk doslýchati až

v klášteře Kúnickém“. To je vzdušnou čarou asi 8 km. A to se tenkrát nestřílelo, veškery randál museli obstarat trubky, bubny, břinkání zbraní a ti chlapi, jak na sebe řvali. Podle jiné Jarlochovy zprávy vzal na sebe jistý kmet Vilém do bitvy přes brnění liščí krzno (kožich). Večer bylo krzno k nepotřebě, prý probodáno až tisíci ranami – kmet Vilém zůstal nezraněn. Když uvážíme, že brnění bylo tenkrát jen kroužkové (proti sečným ranám chránilo dostatečně, proti bodným jen nevalně), musel mít kmet Vilém štěstí zrovna neuvěřitelné. A nebo byl kronikář poslabší v matematice. Svrchu řečený Kmet Vilém byl pravděpodobně Vilém z Pulína, zakladatel kláštera v Dolních Kounicích. Bitva vzbuzovala už u současníků údiv nad počtem padlých. Středověká vojska nebývala veliká, neuživila by se, a tady mělo na obou stranách padnout až 4 tisíce lidí, „takže je do jam po dvaceti i více lidech dávatí musili“ (Jarloch). Navzájem se tady vybily celé české a moravské rody. Vítězství si odnesl... kdo vlastně? Palacký říká, že Čechové, jiní historikové, třeba moravský historik Bílý má názor opačný, protože „vítěz málokdy kvapně ustupuje z bojiště směrem odkud právě přišel“. S odstupem více než 800 let to vypadá na jasnou remízu, a pokud přece jen někdo vyhrál, pak si vítězství opravdu „odnesl“. Hrob tolika významných lidí byl snad ve své době nějakým způsobem označen. Mohl by tímto „náhrobkem“ být onen výše zmíněný kámen? Protože na něm kromě velmi hrubě vytesaného kříže nic jiného není, můžeme se jenom dohadovat. Promluví nepochybně stáří kamene a také jeho umístění na bojišti. I když – bojiště sem umisťuje jenom tradice, kde bylo, ve skutečnosti nikdo neví. Na druhé straně 800 let je přece jenom dlouhá doba a pak takových smírčích čili křížových kamenů je v Čechách a na Moravě spousta, aniž by si tam vyřizovali účty mocní tohoto světa. Jedná se o pozůstatky středověkého trestního práva. Na místě nějakého zločinu je jako součást pokání vztyčovali pachatelé nebo jejich pozůstalí. Na nejstarších obvykle krom kříže nic

jiného není, později přibýly někdy iniciály, letopočet, ozdoba, někdy i stručné vylíčení činu. Častý je obrázek nějaké zbraně (meč, sekyra, klacek), kterou byl čin spáchán. Kámen je ostatně podoben tzv. tureckému kameni z Kunratic u Křižanova a ten je ze století XVI. A tak měl-li bych hádat, zdali má kámen něco společného s bitvou u Loděnice, řekl bych, že ne. Ale zcela vyloučit se to nedá. Kámen se nachází u silnice z Pravlova do Miroslavi, necelých 2 km za křižovatkou Loděnice – Maršovice a asi 500 m za tabulí, která oznamuje začátek okresu Znojmo.

Za okrašlovací spolek
Jiří Komínek

O mudrování nad Rodinnou kronikou Františka Kyselky

Brněnský publicista Jaroslav Tuček – je původně frézař, později absolvent JAMU a herec, bývalý umělecký šéf Divadla na provázku a Ha divadla, deset let stál v čele studia JAMU Marta a stejnou dobu vedl v Brně divadlo pro děti a mládež Polárka.

V knize, která vyšla v roce 2014 „Mudrování nejen nad divadlem“, se v jedné kapitole zamýšlel i nad knihou „Rodinná kronika, aneb paměti z minulých století“, kterou napsal bývalý ředitel školy v Ořechově, pan František Kyselka.

Domnívám se, že informace a ukázky z „Mudrování“ budou pro čtenáře ořechovského zpravodaje víc než zajímavé.

... Půl roku mám rozečtené paměti učitele, hudebníka i ochotného divadelníka Františka Kyselky z minulého a předminulého století. Louskám si v nich často a rád. Čtu je na přeskáčku. Některé pasáže i několikrát. Rozevřu knížku libovolně a čtu v ní jako ve slabikáři. Kniha vyšla v roce 2013 za podpory Jihomoravského kraje, města Ivančice, Ořechova a prof. Ing. Arch. Mojmíra Kyselky, CSc. Editorky Věra Linhartová, Zdenka Walležká....

Koukám na fotografie. Rodná obec Šaratice, František Xaver Bakeš, otec Františka Kyselky. Fešák s kozí bradou a věnečkem kníru pod nosem. Byla to hlava, tenhle otec, ale k synovi se dlouho nehlásil. Ani svoje jméno nedal. Minoritský klášter, kam František Kyselka chodil do školy, Pekařská ulice, kde bydlel, Divadlo na Veveří, kde hrával v orchestru, Staré Brno, Mendlovo náměstí, student Kyselka. Bezvousý, nosatý holobrad. Celý tatínek. Fešák. František byl pracovitý, houževnatý student a hlava otevřená. Zvládal hru na housle i na varhany a dobře zpíval.

Otvírám **Rodinnou kroniku** Františka Kyselky na str. 22 a čtu:

„Narodil jsem se jako nemanželské dítě v Kavriánově dne 13. ledna 1859. Mým otcem byl učitel a později velkostatkář František Xaver Bakeš, matkou Barbora, dcera malého rolníčka (famiánta) Jana Kyselky. Svému dědečkovi jsem říkal stařeček, jak to u nás na dědině bývalo zvykem. U toho jsem byl vychován, i když sám měl svých dětí třináct. Já jsem do začátku projevoval bystrého ducha, a proto stařeček – přes velkou starost s vlastními dětmi – mne dal na studia. V roce 1869 jsem nastoupil do páté třídy německé školy na Starém Brně, českých škol tenkrát v Brně vůbec nebylo. Neznal jsem jediného

německého slova, ale za půl roku jsem už německy mluvil dobře a ve škole jsem měl dobrý prospěch. Po prázdninách roku 1870 jsem byl přijat do první třídy německé reálky, také na Starém Brně.

V roce 1873 František Kyselka přešel na českou reálku do Prostějova, v září 1874 byl přijat do prvního ročníku Českého učitelského ústavu v Brně. Jeho otec Bakeš měl v Ořechově velkostatek a zároveň byl řídícím učitelem ořechovské školy.“

Dále autor kroniky píše:

„Na přání Bakešových jsem po maturitě roku 1878 přijal místo podučitele na trojtřídní škole v Ořechově u Brna. Byt i stravu jsem měl zdarma u Bakešů v jejich statku. Učil jsem s chutí a měli mne rádi rodiče i děti. V Ořechově jsem se také zdokonalil v hudbě. Hrával jsem v kostele na varhany, ve škole s Bakešovými žáky na housle a doma na statku na klavír.

František Kyselka nastoupil v září 1879 na učitelské místo do Oslavan. Tam také zpíval a hrál ve Smetanově Prodané nevěstě Jeníka. Mařenkou byla krásná sopranistka, učitelka Františka Klimešová. Věrné milování se stalo árií životní. Byla svatba.

V té době řídící nadučitel ořechovské školy František Xaver Bakeš zažádal o penzionování a trval na tom, aby jím uvolněné místo bylo obsazeno Františkem Kyselkou, jeho nemanželským synem. František podal žádost o jmenování nadučitelem a v roce 1888 se stal nástupcem svého otce.

Z kroniky se dovídáme, že:

V roce 1888 mne slavnostně vítali v Ořechově veteráni a hasiči. To byly jediné spolky v Ořechově a Ořechovičkách, které existovaly. Když jsem v roce 1917 odcházel, byl tam poštovní úřad, obvodní lékař, občanská záložna, Raiffeisenka, Sokol, čtenářský spolek, včelařský spolek, žáci cvičili v náležitě vybavené „Sokolovně“, žákyně se učily ručním pracem a byla také podána žádost o zřízení měšťanské školy. Když již mělo být o jejím zřízení rozhodnuto, vypukla v roce 1914 válka a byl se vším konec.

Manželům Kyselkovým se narodily čtyři děti. V květnu 1888 dcera Ludmila (zemřela v únoru 1889), v prosinci 1890 syn Bohumil (padl v Karpatech 17. února 1915), v únoru syn Jaroslav (zemřel 18. července jako rakouský voják na tyfus v brněnské nemocnici). 16. července 1902, tedy deset let po narození Jaroslava přišel na svět syn Mojmir.

Paní Kyselková byla rovněž jako její manžel František osvícenou „buditelkou“. Věnovala se sbírání a zapisování lidových písní a zvyků. Činnost paní učitelky byla obdivována a uznávána. Její zásluhou se stal Ořechov významným centrem národopisného sběratelství. Paní „Fanyнку“ označil skladatel Leoš Janáček za tu „nejlepší“.

V roce 1916 zemřela maminka Barbora Kyselková a ke všemu jeho paní Františka onemocněla. V Brně – Králově Poli se uvolnilo místo řídícího učitele. František Kyselka o tento post zažádal a tak v roce 1917 rodina Kyselkova zakoupila na ulici Svatopluka Čecha (č.28) dům a přestěhovala se do Králova Pole.“

V psaní rodinné kroniky pokračuje pan Kyselka i v Brně:

„...Bylo stále zřetelnější, že Rakousko-Uhersko, do kterého naše země náležely, nebude vítězem války. Byly tedy učiněny přípravy k osamostatnění našich zemí. To se stalo 28. října 1918. Stal jsem se ředitelem měšťanské školy v Řečkovících a po roce ředitelem dřívčí měšťanské školy na Veverí ulici. Tam jsem také v únoru 1926 skončil své učitelování, když jsem odešel na zasloužený odpočinek. Pracoval jsem tedy ve školní službě plných 47 let a 7 měsíců.

Nutno dodat, že František Kyselka ještě dalších deset let působil ve veřejných funkcích města Brna. Zažil rozpad republiky i její potupnou okupaci německými vojsky, přečkal útrapy války a přežil bombardování města. Z rozbořeného domu na Dvořákově ulici utekl do Babic. Po osvobození se vrátil do Brna. Svou rodinnou kroniku psal stále až do 19. srpna 1947.

František Kyselka zemřel 13. října 1949 v Brně, ve věku devadesáti let. Přemýšlím, co vlastně tohoto pana učitele nutilo k neustálé aktivitě, k pracovní posedlosti a k písmáctví? Proč až do konce svého života „konal“? A ještě o tom konání i psal? Byla v tom touha po zanechání příslovečné stopy, nebo snad nutnost stálého získávání peněz? Ne, ne! V tom bylo něco víc. František Kyselka i jeho paní Fanyňka byli vlastně českými buditeli. V tom to je. Celý život zasvětili výchově dětí. Svých vlastních i těch, co jim byly svěřeny státem. On vůbec celý rod Bakešů, do kterého učitel Kyselka patřil, byl až zarputile buditelský. Také na oltář vlasti přinesl mnoho cenného.

Lucie Bakešová a doc. MUDr. Jaroslav Bakeš se stali zakladateli brněnského Masarykova onkologického ústavu. Syn pisatele kroniky, Ing. arch. Mojmír Kyselka byl městským architektem v Brně, autorem funkcionalistické Masarykovy školy v Černých Polích, za kterou byl v roce 1937 oceněn v Paříži stříbrnou medailí. Jeho dcera Marie se stala nezapomenutelnou Ladou, filmovou princeznou se zlatou hvězdou na čele a jeho syn, prof. Ing. arch. Mojmír Kyselka, CSc., se podílel na projektu Janáčkova divadla a také mimo jiné vyprojektoval vodní dílo, jezera u Mušova.“

Na závěr „Mudrování“ pan Jaroslav Tuček píše:

„Nemám co dodat.“

Ale já dodávám. Díky pane Tučku za Mudrování nad Rodinnou kronikou Františka Kyselky a jeho pobytem v Ořechově. Velmi si toho vážíme.

Leonard Wallezky

VELKÁ SVĚTOVÁ VÁLKA 1914 – 1918

Večerní čtení připravili manželé Wallezští, O. Lhotecká a L. Badinová ve spolupráci s obecní knihovnou a Okrašlovacím spolkem v Ořechově na úterý, 24. února 2015. Na čtení přišlo 79 spokojených posluchačů.

Velmi pěkné pásmo o vzniku, průběhu a výsledcích velké války, později přejmenované na první světovou, vyslechli všichni přítomní (od 5. do 80. let) s velkým zájmem. Zvláště pasáže z tehdejších kronik byly velmi působivé. Účastníci besedy (z dolního obrázku) děkují autorům večera (z horního obrázku). Těšíme se na příští čtení.

Ivan Macíček

Tradiční zvyky v Ořechově

Naše obec má, dle mého názoru, docela živou kulturní a společenskou tradici. Během roku je zde pořádáno mnoho akcí různých spolků nebo zájmových skupin. Spolky pořádají různé plesy a zábavy (hasiči, myslivci, Orel), výstavy (chovatelé, zahrádkáři a letos se přidají i včelaři), v prostorách kulturního centra probíhají různé besedy ať cestovatelské, z historie obce nebo literární. Další tradicí je třeba velikonoční hrkání, které již dlouho udržují ořechovští ministranti. Tyto akce jsou většinou tradiční, což dosvědčuje i letošní jubilejní 50. výstava vína s ochutnáváním. V posledních letech vznikají i tradice nové, které, jak doufám, se stanou také „tradičními“. Je to například rozsvěcování vánočního stromu nebo Letní hraní.

Naše obec má ve své minulosti významné osobnosti a může navázat také na jejich tradice. Jsou to především Lucie Bakešová a Františka Kyselková, které se věnovaly záchraně starých zvyků, tradic a písní. Z těchto starých zvyků se v posledních letech podařil obnovit masopustní průvod a vynášení smrtky.

Poslední zmiňovaná tradice se tento rok vydařila velice pěkně. Vynášení smrtky se koná vždy v neděli před nedělí květnou. Děvčata se sešla před Kulturním centrem, kde společně nazdobily smrtku a v průvodu, za zpěvu starých ořechovských písniček se vydaly k rybníku Štikovec. Po cestě měly tři zastávky, kde zatančily a zazpívaly. U každého domu, kde tancovaly, dostaly od místní paní domu nějakou sladkost. Celý průvod doprovázelo také hodně dospělých a u rybníka již bylo přes šedesát diváků. Smrtka se spálila a vhodila do rybníka. Nakonec na přivítání jara děvčata nazdobila májíček a za zpěvu lidových písní celý rybník obešla.

Pevně věřím a doufám, že se v blízké době podaří obnovit také tradici Královniček, která z Ořechova pochází, a kterou již obnovovala před sto léty paní Lucie Bakešová. Jistě by stálo za to, obnovit i tradiční ořechovský kroj.

Závěrem mi dovoluje připomenout osobu paní Františky Kyselkové, učitelky v Ořechově a jedné z nejvýznamnějších sběratelek starých písní. Dne 27. března 2015 uplynulo od jejího narození již 150 let.

Františka Kyselková, rozená Klimešová

(27. března 1865, Kamenice + 23. července 1951, Brno),

absolvovala učitelský ústav v Brně, po maturitě pak učila v Ivančicích a Ořechově, kde se provdala za učitele Františka Kyselky. V Ořechově se aktivně podílela s Lucií Bakešovou na přípravě národopisné výstavy. V té době začala zapisovat lidové písně, zvláště na Brněnsku a Horácku. Měla absolutní hudební sluch a smysl pro rytmus a melodii. Od roku 1907 se stala členkou Pracovního výboru pro českou národní píseň na Moravě a ve Slezsku a poté už písně zapisovala systematicky a soustavně. Předsedou výboru byl hudební skladatel Leoš Janáček. Oba zaznamenávali zpěv lidových písní na Edisonův fonograf, podařilo se jim tak uchovat autentické provedení lidových písní. Františka Kyselková také obrátila Janáčkovu pozornost k lidové písni na Horácku. V roce 1919 se stala jedním z prvních pracovníků Státního ústavu pro lidovou píseň v Brně a zde vedla evidenci písňových sbírek a zpracovávala rejstřík nářevových

incipitů. Kromě toho dále prováděla sběry písní po celé Moravě. Sbírala lidové písně z Podluží, Hané, Brněnska a z Dražanské vrchoviny. Na rodném Horácku sesbírala v letech 1906–1910 přes tisíc písní, zejména ze Žďárska a Bystřicka. Celkem to bylo přibližně 1600 písní, jejich melodie zapisovala sama, se zapisováním textů jí pomáhal manžel.

Tomáš Dudík

Pouť ke kapli svatého Peregrina se koná dne 8. května 2015.

Průvod vyjde ve 14,00 hodin od Pneuservisů Kadlec.

V 15,00 hodin se bude konat u kapličky mše.

Vážený otče Josefe,

vzpomínáme na Vás a Vaše působení v Ořechově při příležitosti Vašeho krásného životního jubilea. Děkujeme pánu Bohu, že se naše cesty setkaly, byť na krátký čas. Zasel jste do našich srdcí víru a pěstoval jste ji svými kázáními, odvahou a dobrým příkladem.

Modlíme se za Vás. Dej Vám pán Bůh dobré zdraví, abyste mohl ve svém díle ještě pokračovat.

ořechovští a tikovští farníci

Fotka ze setkání s p. Josefem Valeriánem v Orlovně, 12. 5. 2013.

Vzpomínka na Jaroslava Vaňka, účastníka odboje a odporu proti komunismu

Sekce státního tajemníka Ministerstva obrany Odbor pro válečné veterány

náměstí Svobody 471, Praha 6 – Bubeneč, PSČ 160 01, datová schránka hjyaavk

Čj. 262003302/12/2015-7542

V Praze dne 14. února 2015

Výtisk č. 1

Počet listů: 1

Přílohy: 1/1

Vážený pan
Mílan VANĚK
Ořechevičská 416/19

664 44 O ř e c h o v

Věc: Zaslání osvědčení dle zákona č. 262/2011 Sb.

Vážený pane Vaňku,

dovolte mi, abych Vás informoval, že správní řízení prokázalo opodstatněnost Vaší žádosti o vydání osvědčení dle zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu (dále jen „zákon“). Tímto Vám zasílám osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu pro Vašeho otce pana Jaroslava Vaňka. Pamětní dekret ministra a pamětní odznak bude osobně předávat ministr obrany. V případě Vašeho zájmu o slavnostní předání poprosím o potvrzení této skutečnosti (kontaktní osoba: Mgr. Bohumila Kočvarová, tel. 973 214 433 nebo email: kocvarovab@army.cz). Pozvánka bude zaslána následně. V opačném případě Vám bude dekret a odznak zaslán poštou. Ve styku s úřady Vám doporučuji používat úředně ověřenou kopii tohoto osvědčení.

K výše uvedenému doplňuji, že v případě, kdy s obsahem předmětného osvědčení a údaji na něm uvedenými nesouhlasíte, máte právo podat proti němu ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání k Etické komisi České republiky, a to podáním učiněným prostřednictvím odboru pro válečné veterány Ministerstva obrany.

Vážený pane Vaňku, rád bych Vám tímto vyjádřil obdiv za odvalu Vašeho otce aktivně bránit hodnoty svobody a demokracie v období komunistické totalitní moci.

S pozdravem

Ředitel
plk. PhDr. Eduard STEHLÍK, MBA

MINISTERSTVO OBRANY

vydává

OSVĚDČENÍ

podle § 6 odst. 3 zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu

Čj. 262003302/12/2015-7542

Jaroslav VANĚK

narozený dne 17. července 1912 v Ořechově

byl v době nesvobody

ÚČASTNÍKEM ODBOJE A ODPORU PROTI KOMUNISMU

Jmenovaný splnil všechny podmínky pro přiznání statusu účastníka odboje a odporu proti komunismu, a to z titulu následující činnosti, která je odbojem a odporem proti komunismu ve smyslu § 3 odst. 1 a § 3 odst. 3 zákona č. 262/2011 Sb.:

- v období od dubna do října 1950 aktivní působení v protikomunistické skupině spočívající ve spolupráci se zahraniční zpravodajskou službou demokratického státu ve formě poskytování informací a materiálů spolupracovníku Secret Intelligence Service.

Toto osvědčení se vydává panu Milanu Vaňkovi, nar. 27. ledna 1945, pozůstalému synovi po shora uvedeném účastníkovi odboje a odporu proti komunismu, a to na základě žádosti podané dle § 6 odst. 2 zákona č. 262/2011 Sb.

V Praze dne 13. února 2015

Za Ministerstvo obrany:
Ing. Petr VANČURA
státní tajemník

Bude se letos opakovat invaze muchnic?

Muchnice březnová (*Bibio marci*) je dvoukřídlý hmyz, který se běžně vyskytuje na loukách kolem křovin a lesních okrajů, na zahradách a v sadech. To co jsme však zažili v loňském roce bylo zcela výjimečné.

Pro připomenutí: Muchnice jsou černý, ochlupený, 10 – 13 mm velký a mouchám podobný hmyz. Jsou špatní a těžkopádní letci. Mohli jsme si všimnout, že se vznášejí či létají nápadně **se zadníma nohama visícíma dolů**.

Muchnice nepřijímají žádnou pevnou potravu, živí se květním nektarem a medovicí. Samy jsou ale důležitou potravou hmyzožravých ptáků.

Dospělci žijí jen krátce, přibližně 3 týdny, takže jejich hubení chemickými prostředky nemá praktický význam a mohlo by zbytečně uškodit jiným živočichům. Jsou zcela bezbranní a člověku neškodní.

Dospělé muchnice se vyskytují časně na jaře, koncem března a v dubnu. Po spáření nakladou samičky do půdy vajíčka a obě pohlaví na přelomu dubna a května masivně hynou. Larvy muchnic se vyvíjejí v půdě, živí se humusem a tlejícími látkami rostlinného původu. Dospělci se po přezimování líhnou najednou, ve stejnou dobu.

Dochází tedy k jejich masivnímu rojení, které může být větší v případě, že byla mírná zima, tak jako v loňském roce.

Muchnice v minulém roce zaplavily celou republiku, největší invazi ale zažívalo právě Brněnsko. V Brně Komárově a Heršpicích se objevily tak masivní roje, že lidé nestíhali muchnice odhánět rukama a volali dokonce kvůli tomuto „podivnému“ hmyzu na pomoc městskou policii.

Uvidíme, zda po letošní mírné zimě, dojde opět ke zvýšenému výskytu těchto „much“.

Samečci (mají velkou hlavu) muchnice březnové

1. dekáda května 2014 - Pole za „Křížkem“ poseto hmyzími mrtvolkami

Výskyt zajímavých a vzácných živočichů v Ořechově

Chci upozornit na čtyři druhy, z nichž u tří (majka obecná, kudlanka nábožná, záplednice jedovatá) je jejich výskyt v našich končinách pravděpodobně způsoben oteplováním klimatu, protože donedávna se vyskytovali v Evropě mnohem jižněji. Čtvrtý druh, martináč hrušňový, se zde vyskytuje dlouhodobě, ale uvidíme ho zřídka, protože se jedná o nočního motýla.

Majka obecná (*Meloe proscarabeus*) je velký modročerný brouk (samička měří až 3,5 cm), kterého nám závidí entomologové z jiných oblastí ČR. Setkáváme se s ním zejména v měsících dubnu až červnu, po letošní mírné zimě byl k vidění již v březnu. Z konce letošního března pochází i ta „drastická fotka“, a to přejetá samička na asfaltce ke „Křížku“, plná oranžových vajíček. Bohužel nebyla jediná.

Vývoj majky je velmi zajímavý. Samička klade do půdy obrovské množství vajíček. Z něho se rodí larva, která vyleze na nějaký květ, kde číhá na přilet samotářské včely. Přichytí se na ni a ta ji odnese do svého „hnízdka“. Larva pak zahubí larvu včely a zkonzumuje veškerou její potravu. Po několika vývojových stádiích dospělý brouk opouští na jaře hnízdo či úl. Parazitem domácích včel se majka stává jen výjimečně. Dříve byly majky hojnější, dnes se stávají stále vzácnějšími. Jejich úbytek souvisí s úbytkem samotářských včel vlivem užívání umělých hnojiv a insekticidů. Jejich výskyt je již omezen téměř výhradně na stepní lokality jižní Moravy. Je chráněná zákonem.

Kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*)

Pro kudlanku je typická trojúhelníkovitá hlava s velkýma složenýma a daleko posazenýma očima, které umožňují prostorové vidění a relativně snadný lov. Dalším charakteristickým prvkem je přeměněný přední pár končetin, jenž je uzpůsoben k lovu.

Dříve nebyly v Česku kudlanky příliš rozšířené, vyskytovaly se hojněji pouze

na Jižní Moravě v Podyjí a na Moravské Sahaře (Bzenec, Rohatec), ale v důsledku oteplování podnebí se rozšiřují pomalu směrem na sever. Viděny byly dokonce i na Ostravsku. Ale ani u nás v Ořechově nelze ji vidět a získat foto každý rok. Nutno však dodat, že její nalezení v přírodě je díky jejímu skvělému maskování velice obtížné i pro dobrého pozorovatele.

Kudlanka nábožná dorůstá délky 55 - 80 mm (samičky) a 35 - 50 mm (samečci).

Zápřednice jedovatá (*Cheiracanthium punctorium*) Ještě v 2. vydání knihy Naši pavouci (Academia 2001) se uvádí, že zápřednice jedovatá patří mezi nejvzácnější středoevropské druhy a z Čech je znám jen jediný nález. Pavouk se však nejspíš vlivem měnícího se globálního klimatu rozšiřuje z jižněji položených oblastí do střední Evropy. Setkat se s ní můžeme zejména na jižní Moravě a v Polabí. U nás v Ořechově se s ní v posledních letech potkávám nejméně 2x do roka, na dvorku i v obytných místnostech.

Téměř všichni pavouci používají k usmrcení své kořisti jed, tzn. jsou jedovatí. Ale naši pavouci našťástí nejsou od přírody vybaveni silnými chelicerami, kterými by dokázali prokousnout lidskou kůži. Zápřednice to však s jejími dobře vyvinutými klepítky dokáže, považuje se za našeho **nejjedovatějšího pavouka**. Kousnutí tohoto pavouka je dosti bolestivé. Je někdy spojeno s horečkou a zrychleným tepem. Okolní tkáň také

může na několik hodin ochrnout. U citlivých osob může pavoučí toxin vyvolat zvracení. Do 24 hodin po kousnutí by ale všechny příznaky otravy měly samy odeznít.

Poznámka: roku 2008 byl na území Moravy objeven nový druh pavouka stepník moravský (*Eresus moravicus*). Jedná se pravděpodobně o nejjedovatějšího pavouka Česka, čímž by přebíral prvenství zápřednici jedovaté. Patří mezi nejpestřeji zbarvené pavouky střední Evropy (kombinace černé a rudé).

Martináč hrušňový (*Saturnia pyri*) Právem ho lze považovat za jeden z klenotů naší přírody. V jižní Evropě a celém Středomoří se s ním lze setkat zcela běžně, do naší země zasahuje už jen severní okraj jeho rozšíření. Naši entomologové za ním jezdí na konci května nebo v červnu do nejteplejších oblastí jižní Moravy, k nám. Martináči obývají zahrady, ovocné sady a vinohrady.

Sám jsem se s ním v Ořechově setkal dvakrát. Po první před čtyřmi lety jsem náhodou zpozoroval z okna domu útok kosa černého na velkého motýla. Po vyběhnutí z domu jsem našel na chodníku ležet již mrtvého martináče hrušňového. V loňském roce v sousedství našla paní Olga Lhotecká, velká milovnice přírody, před svým domem v blízkosti silnice ležet velkého motýla, martináče. Zavolala mi, motýl nejevil známky života. Pravděpodobně byl sražen projíždějícím autem. Pořídil jsem foto z mobilu, ale odběhli jsme si pro fotoaparáty. Po návratu, než jsme stačili zaostřit, motýl náhle ožil a odlétl do nedalekých keřů.

Martináč hrušňový není jen naším největším motýlem, je považován za **největšího evropského motýla**. Dosahuje rozpětí křídel 15 - 16 cm, jeho housenky 12 - 15 cm. Na svrchní straně obou párů křídel jsou uprostřed velké, černě lemované oční skvrny.

Kresba oka je tak dokonalá, že naznačuje uprostřed nejen zorničku, ale imituje i jakési obočí. U nás není až tak vzácný, o čemž svědčí má dvě setkání s ním během relativně krátkého období. Uniká však pozornosti proto, že se jedná o nočního motýla. Začíná létat až ve večerních hodinách, neodolatelně ho přitahuje světlo a občas naletují na výbojky veřejného osvětlení na okrajích obcí. Pokud takový martináč ke světlu přiletí, nelze ho přehlédnout.

LuBer

Placená inzerce

ŽALUZIE SÍTĚ MARKÝZY

- vertikální, horizontální žaluzie ISSO
- garážové vrata, plastová okna
- sítě proti hmyzu – okenní, dveřní
- čištění horizontálních žaluzií
- markýzy, parapety, rolety

Jaroslav Šotek
www.stin.cz

tel.: 547 222 056
mob.: 606 738 758
jarek.sotek@volny.cz

Tesařství Pokrývačství a Suchá výstavba

Kompletní zhotovení střech

CNC opracování učetně 3D projektu

Zateplení střešního pláště

Sanace střešního pláště

Výroba pergol, altánků a stání pro auta

Montáž střešních oken

Montáž dřevěných teras

Suchá výstavba a podlahové systémy Fermacell

*...od návrhu,
až po realizaci!*

... a další, VELUX, ROTO, DELTA-Dörken

Jan Rešek, Příční 3, 66 444 Ořechov
tel: +420 775 997 989, e-mail: janresek@seznam.cz

KAMENICTVÍ HÁJEK

Výroba a montáž nových pomníků

Opravy pomníků

Broušení a vyrovnání obrub

Nápisy na pomník

Doplňkový sortiment:

lampy, vázy, drtě do hrobů
a mnoho dalšího

KAMENICTVÍ HÁJEK s.r.o.

email: ales@kamenictvihajek.com

internet: www.kamenictvihajek.com

telefon: **777 145 338**

Prodám dům se zahradou v Mělčanech
Volejte po 17. hodině na tel.:
723 266 868 nebo 607 943 942

V dubnu 2015 byla v Ořechově otevřena
nová veterinární ordinace MVDr. Veroniky Fajtové
na ulici Kyselkova vedle drogerie a hospodářských potřeb Soukal

Ordinační hodiny: **pondělí, středa, pátek: 16,30-19,00 h**

telefonní číslo: **733 504 074**

www. veterina-orechov.cz

e-mail: info@veterina-orechov.cz

Ořechovský zpravodaj vydává:

Obec Ořechov, Zahradní 216/1, PSČ: 664 44, Ořechov, IČ: 00282278
Ev. č. MK ČR E 1013

V roce 2015 Ořechovský zpravodaj vychází celkem 3x.

Distribuce Ořechovského zpravodaje č. 1/2015: duben 2015.

Uzávěrka příspěvků druhého čísla zpravodaje roku 2015 je 3. července 2015.

Příspěvky přijímá Obecní úřad Ořechov na e-mailu: ekonom@orechovubrna.cz.

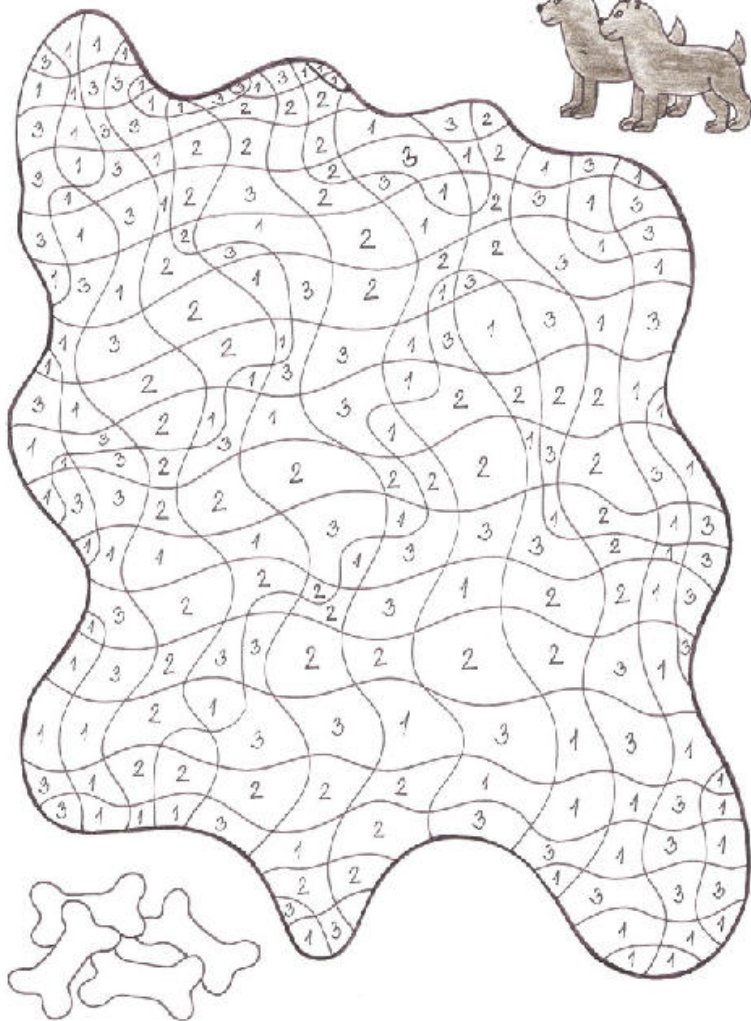
Délka příspěvků by neměla překročit 1 a 1/2 strany A5. Za správnost údajů uvedených ve člancích Ořechovského zpravodaje odpovídají jejich autoři.

Možnost inzerce:

1 stránka barevná: 1.200 Kč včetně DPH, 1 stránka černobílá: 960 Kč včetně DPH.

ĎETSKÉ STRÁNKY

Dověď pejsky k pamlsku. Cesta vede po dvojkách. Pečlivě si je vybarvi.

www.detskestranky.cz © imprimis